

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินพนธ์ : การตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวที่เป็นความขัดแย้งจาก

โครงการรัฐ

ชื่อผู้เขียน : นายนิพนธ์ ตั้งแสงประทีป

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวความขัดแย้งจากโครงการรัฐ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าวของบรรณาธิการข่าวต่อโครงการที่เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างภาครัฐและประชาชน 2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวโครงการที่เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างภาครัฐและประชาชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บรรณาธิการข่าวจากสื่อต่างๆทั้งโทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์จำนวน 16 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แนวคำถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นโดยมีข้อมูลภูมิหลัง หลักการทำงาน ความเข้าใจโครงการ ทิศนะต่อข่าวความขัดแย้ง เป็นตัวแปรอิสระและกระบวนการตัดสินใจเป็นตัวแปรตาม ผลการศึกษามีดังนี้

1. กระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าวความขัดแย้งจากโครงการรัฐของบรรณาธิการข่าวในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีนำเสนอข่าวแบบผิวเผินไม่เจาะลึก มีทิศทางการนำเสนอที่เข้าข้างประชาชนในโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซียและโครงการโรงไฟฟ้าประจวบคีรีขันธ์ ส่วนโครงการบ่อน้ำมันเสียบ สมุทรปราการมีทิศทางการนำเสนอเข้าข้างภาครัฐ ขณะที่บรรณาธิการข่าวบางส่วนมีทิศทางการนำเสนอที่เป็นกลาง ส่วนประเด็นหลักในการตัดสินใจนำเสนอข่าวนั้นมีการใช้ความคิดเห็นของตนเองเป็นหลักในการตัดสินใจโดยใช้หลักการเรื่องข้อมูลในการตัดสินใจเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางส่วนนำเสนอตามสถานการณ์และตามใบสั่ง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าวความขัดแย้งจากโครงการรัฐของบรรณาธิการข่าวพบว่า เป็นเรื่องความเข้าใจโครงการ ทิศนะต่อโครงการภูมิหลังที่อยู่ข้างประชาชนและอิทธิพลของต้นสังกัดมีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการตัดสินใจนำเสนอข่าว

(2)

กระบวนการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าวในการนำเสนอข่าวที่เป็นความขัดแย้งจากโครงการรัฐยังมีปัญหาทั้งจากบรรณาธิการข่าวเองที่ยังไม่มีความเป็นกลาง มีการโน้มเอียงตามทัศนคติของตนเอง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลความขัดแย้งที่ไม่เพียงพอ และจากอิทธิพลของค่านิยมที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นกลาง ผู้ศึกษาจึงได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดย แก้ไขที่บรรณาธิการเองที่จะต้องมีการศึกษาข้อมูลความขัดแย้งอย่างรอบด้านให้มากขึ้นและปราศจากทัศนคติส่วนตัวในการเลือกนำเสนอข่าวเพื่อไม่ให้เกิดความโน้มเอียง ขณะที่เรื่องของอิทธิพลของค่านิยมค่านิยมจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขผลักดันผ่านหน่วยงานอิสระของสื่อสารมวลชนเองเช่น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สื่อมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง